

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes med 142 stemmer mod 4; 5 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om partiernes udpegning af medlemmer til internationale delegationer [af Jørgen Junior m. fl.].

(Andre selvstændige forslag nr. XXIX. Fremsat 12/3 75. Første behandling 24/4 75. Betænkning 3/6 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Poul Dam (SF):

Jeg skal komme med nogle få bemærkninger om dette forslag. I betænkningen har flertallet i udvalget for forretningsorden understreget, hvorfor det praktisk, teknisk, ikke kan anvendes.

Men dertil skal vel føjes, at selve forslaget fremkomst vidner om en despekt for det internationale samarbejde, som man naturligvis også har været vidende om, når man havde haft den ejendommelige oplevelse at være sammen med repræsentanter for fremskridtspartiet i sådanne delegationer.

Men når dette er sagt, vil jeg gerne tilføje én ting. Jeg er i og for sig meget sympatisk indstillet over for den grundindstilling, der bærer forslaget fra fremskridtspartiet, nemlig at man ikke skal tage på rejser, andre betaler.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jørgen Junior) (FP):

Da hr. Poul Dam har provokeret mig herop, kan jeg ikke andet end udtale, at jeg synes, det er forholdsvis vanvittigt, at vi nu igen skal i gang med det, der blev sagt ved første behandling, for hr. Poul Dam er jo godt klar over, at de bemærkninger, han kommer med, kan der sagtens svares på.

Hvis intentionerne var blevet fulgt af de andre partier, hvis man havde haft den samme vilje, så havde det naturligvis også kunne lade sig gøre rent teknisk og praktisk. Der er ikke den samme vilje til stede, derfor vil man ikke lade det ske.

Vi har for øjeblikket et strålende eksempel, en kvindekongres i Mexico, hvor dette folketing sender, jeg ved ikke hvor mange mennesker derned på 1. klasse — på 1. klasse, hør godt efter! Man ved knap nok, hvad kommissoriet er. Det er en ferierejse, og det er et tydeligt eksempel. Det er et tilfælde, hvor fremskridtspartiet ikke vil være med til at misbruge skatteborgernes penge på den måde. Som følge deraf havde vi gerne set, at socialistisk folkeparti ikke havde kunnet overtage denne plads, som det er tilfældet nu. Det var intentionerne, at vi ikke skulle have smidt skatteborgerpenge usøgt ud. Derfor fremsatte vi dette forslag.

Vi må konstatere, at de andre partier altså ikke er indstillet på at følge denne rimelige tankegang. Det er ikke af despekt for internationalt samarbejde. Havde der stået én stol tom ved kvindekongressen i Mexico, så er jeg sikker på, at man adskillige steder i udlandet havde kunnet sige: nå, der findes dog nogle fornuftige mennesker i Danmark, der er indstillet på at spare.

Edele Kruchow (RV):

Jeg kan forstå, at hr. Jørgen Junior ikke har skaffet sig tilstrækkelige oplysninger blandt de oplysninger, det er muligt at få. Der ligger jo papirer om kommissoriet. Der er muligheder for at gøre et stort arbejde, ikke specielt for danske kvinder, men på internationalt plan. Det er muligt, at man ikke har drøftet disse forhold i hr. Jørgen Juniors gruppe, hvor man altså, når det drejer sig om kvinder og kvinders forhold, ser det under mærket „kvindefjas“. Den slags udtryk i forbindelse med mænd, og hvad mænd foretager sig, har kvinder mig bekendt holdt sig for gode til at anvende.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Hr. Poul Dam sagde, at han var sympatisk stemt over for, at man ikke skulle rejse for andre menneskers penge. Jeg skal lige gøre hr. Poul Dam helt klart, at det, der er forskellen mellem hr. Poul Dam og os, det er, at vi tvinger ikke folk til at betale for vores rejser. Det gør hr. Poul Dam.

Poul Dam (SF):

Nej, det er klart, fremskridtspartiet tvinger ikke nogen. Vi andre må så tænke vort

[Poul Dam.]

om folk, der modtager gaver af den størrelsesorden.

Ebba Strange (SF):

Det er meget sjældent, jeg finder anledning til at være fremskridtspartiet taknemlig. Jeg vil dog have lejlighed til heroppefra at udtrykke min taknemlighed over, at fremskridtspartiet har afslået deltagelse i Mexico-rejsen. Jeg finder, ligesom fru Edele Kruchow, at konferencen i Mexico kan blive af stor international værdi, og jeg mener, det er meget vigtigt, at et land som Danmark er repræsenteret ved en sådan konference, og jeg finder ikke, at 5 folketingsrepræsentanter er for mange i den danske delegation. Hvis ikke man i fremskridtspartiet mener, at vi kan modtage inspiration ved at rejse ud i verden og høre om, hvordan vilkårene er for kvinder i andre dele af verden, så finder jeg, at det er en begrænsning i fremskridtspartiets opfattelse af, hvilken betydning internationalt samarbejde kan have. Jeg rejser til Mexico, og jeg gør det med glæde for at modtage inspiration, der kan være til gavn for vores videre arbejde for kvinders ligestilling, ikke specielt i Danmark, men over hele jorden, for at vi kan være med til at yde vores bidrag til at skabe en bedre verden. Det mener jeg at kvindekonferencen bl. a. kan være med til.

Men tak for det.

Glistrup (FP):

I fremskridtspartiets gruppe har vi bestemt ikke noget imod, at man rejser ud i verden og gør sin mission for det ene eller det andet. Det, vi har noget imod, er, at man gør det for tvangsudskrevne skatteydermidler. Det er den alenstore forskel. Hvis der var nogen, der virkelig ville tænke på kvindedelegationen — eller for den sags skyld på enhver anden af disse partigrupper her i salen — og mente, at der var grund til af egne penge at ofre midler på at få de pågældende til éns hjemland, ja, så ville man yde dem gaver. Vi har skam også gjort os den samme tanke, som hr. Poul Dam nævnte; man gør sig virkelig sine tanker, når folk giver gaver af den størrelsesorden. Det gør man nemlig kun, når der virkelig er tale om et nybrud, som kan komme frem, ikke for at høre nogle fortærskede tanker, som de

findes i de papirer, der, som fru Edele Kruchow omtalte, er omdelt vedrørende kvinde-kongressen. Vi har skam i allerhøjeste grad studeret de papirer i fremskridtsgruppen og deraf dannet os den opfattelse, at det er en ren og skær ferierejse, som fru Edele Kruchow m. fl. skal ud på.

Hr. Poul Dam siger, at det er udtryk for en despekt for internationalt arbejde fra fremskridtspartiets side. Nej, det er en despekt for folkestyre fra hr. Poul Dam m.fl.s side, at man ikke siger: når der vitterlig i folketinget er en gruppe på en syvendedel, eller hvor meget det nu er, som mener, at Danmarks stol skal stå tom, så må man vise Danmarks sande billede, således at man respekterer det mindretal, og lade hver syvende stol stå tom på de internationale kongresser. I stedet for vil flertallet absolut majorisere sig igennem tilfælde som det, der her er tale om.

Hr. Poul Dam sagde, at han mente, forslaget var teknisk dårligt. Det er det ikke. Det er simpelt hen, fordi han ikke har læst forslaget. Forslaget er teknisk helt velegnet til at blive vedtaget. Når det bliver forkastet, så er det udelukkende udtryk for, at majoriteten altså ikke vil erkende, at minoriteten også skal have sin forholdsmæssige andel af synspunkterne med hensyn til, hvordan Danmark skal vises udadtil på den værdigste og rigtigste måde.

Vi finder, det er væsentligt i en situation, hvor vi har en betalingsbalance som den, vi har, hvor vi har en statsfinans, som finansplanen viser, at vi går i spidsen for at vise, at her kan der spares i hvert fald de første 50 mill. kr., hvis folketinget gik i spidsen for at vise embedsmænd, at man ikke foretager udenlandsrejser. Derfor er det skam både i betalingsbalancemæssig henseende og finansplanmæssig henseende et meget væsentligt forslag, hvor folketinget nu om et øjeblik vil vise sin sædvanlige ødselhed og despekt for offentlige midler.

Steen Folke (VS):

VS er ikke betænkingsberettiget i udvalget for forretningsorden, og jeg vil kort motivere vores stilling i denne sag. Vi mener ikke nødvendigvis, at det er rimeligt at deltage i alle de internationale arrangementer, som folketinget lader sig repræsentere ved, men det er jo ikke direkte det, som forslaget

[Steen Følke.]

til folketingsbeslutning her drejer sig om.

Med hensyn til den måde, hvorpå delegationerne sammensættes, vil jeg gerne sige, at vi er ikke tilfredse med den måde, hvorpå det foregår. Vi kan ikke se nogen rimelighed i, at det i tilfælde, hvor folketingset vælger at lade sig repræsentere ved f. eks. 5 repræsentanter — et hyppigt forekommende tal — er de 5 største partier, der skal udpege repræsentanterne i sådanne delegationer. Jeg vil pege på, at der kunne tænkes flere andre løsninger. En nærliggende løsning, som praktiseres i andre sammenhænge, er, at man i det mindste giver mulighed for valgforbund mellem mindre partier. Jeg forstår for så vidt ikke, at man ikke ved udpegningen af den slags delegationer giver mulighed for, at mindre partier kan blive repræsenteret, hvis de gennem valgforbund får en større mandatbaggrund end visse større partier.

VS vil undlade at stemme vedrørende det forslag til folketingsbeslutning, der ligger her.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger. Da nu førstebehandlingen blev nævnt, vil jeg dog sige, at ved førstebehandlingen sagde hr. Glensgård heroppefra 3 gange, at jeg havde udtalt mig om fremskridtspartiets syn på internationalt arbejde på en nedvurderende måde. Jeg foreslog hr. Glensgård at vente, til fortrykket kom, så han kunne se, han tog fejl. Nu er fortrykket der, og det viser, at jeg havde ret, og at hr. Glensgård altså på helt uberettiget grundlag fremsatte sine udtalelser. Jeg havde egentlig ventet, at han var en sådan type, at han så stod op og gav en undskyldning — nej, det havde jeg for resten ikke ventet, men lad det ligge.

Jeg vil gerne sige i anledning af hr. Jørgen Juniors bemærkning: der er ikke tale om ferierejser. Nu vil jeg gerne sige det, jeg ikke sagde ved første behandling. Dette er et typisk eksempel på fremskridtspartiets forsmiling af alle dele af offentligt liv, et typisk eksempel. Det er ikke en ferierejse. Skulle man tage på ferierejse, så kunne man tage til Bermudaerne eller et andet lignende sted.

Når hr. Glistrup heroppe taler om offent-

lige rejser, så vil jeg gerne sige — og det være sagt uden brod og uden kritik — at når erhvervslivets folk rejser til udlandet, jeg vil godt sige på det danske samfunds vegne for at fremme vores eksport, så går jeg ud fra, at de foretager fradrag af deres rejseudgifter, hvorved det, som også rimeligt er, bliver det danske samfund, der betaler, hvad det koster dansk erhvervsliv at skaffe sig sine eksportordrer. Der kan måske stilles spørgsmålstegn ved en og anden rejse, det ved jeg ikke, men princippet er rigtigt, og det er danske skatteydere, der betaler for, at dansk erhvervsliv kan fremme eksporten. Jeg vil godt sige til hr. Glistrup, at det forudsætter selvfølgelig, at man ikke er på et niveau, hvor der ikke kan trækkes mere fra, men nu taler jeg om problemet generelt, og dér vil jeg gerne have lov at fremsætte disse synspunkter.

Derfor er der en helt rimelig parallel til, at man i de tilfælde, hvor det ikke er privat erhvervsliv, der rejser, men hvor det er offentlige instanser, der rejser for at være med til at bane vej for danske synspunkter, danske interesser i udlandet på den ene og den anden måde, at det dér, ligesom med erhvervslivet, er danske skatteydere, dvs. vores fælles kasse, der betaler.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jørgen Junior) (FP):

Jeg bliver jo nok ikke enig med ministeren, og det er selvfølgelig også kedeligt, at de danske skatteborgere i dette tilfælde ikke har inviteret de pågældende politikere på en tur til Bermuda, det bliver nok behageligere end i Mexico, men der er såmænd også meget rart i Mexico City, og jeg er sikker på, at man vil have megen fornøjelse af det.

Jeg synes, det blev gjort ret klart af fru Edele Kruchow, hvad det egentlig drejer sig om. Det drejer sig om u-landenes kvinder, og jeg er forholdsvis overbevist om, at 15 pct. af de danske kvinder bakker fremskridtspartiets standpunkt op i dette tilfælde og ikke mener, at u-landenes kvindeproblemer er tilstrækkelig interessante til, at vi skal bruge et meget stort pengebeløb på at forsøge at løse disse.

Jeg skal for at holde debatten på et tørt plan fremfor det mere humoristiske, som ministeren lagde op til, kun slutte med at

[Jørgen Junior.]

sige, at det rent tekniske i forslaget er faktisk udformet af folketinget, af hr. Hansen-Salby, som sagde: vi må hellere lave det således, at det kan bruges. Derfor er forslaget blevet teknisk, som det ser ud.

Udenrigsministeren (*K. B. Andersen*)

Jeg skal blot korrigerer én bemærkning fra hr. Jørgen Junior. Det var ikke et ikke-seriøst plan. Når jeg sagde, at fremskridtspartiet også her forsimples debatten, så var det overordentlig seriøst.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Nej, jeg havde heller ikke den fantasi som hr. Jørgen Junior, at jeg troede, at udenrigsministeren kunne sige noget humoristisk, og derfor vil jeg da optage det fuldstændig seriøst, den typisk socialdemokratiske måde, hvorpå man vendte tingene fuldstændig på hovedet ved at sige, at når en dansk eksportvirksomhed, der giver overskud, rejser ud og fradrager sine udgifter, så betaler skatteyderne noget. Nej, hr. udenrigsminister, så får skatteyderne simpelt hen mere, for så kommer der et overskud ud af det, således at der som nettoresultat alt i alt bliver udskrevet skat på større beløb. Derfor kan parallellen til de private foretagender, der sender deres folk ud, absolut ikke med nogen som helst rimelighed drages. Det er rent og skært frådseri, for så vidt angår ca. en fjerdedel af de rejser, der navnlig nu her i sommertiden udføres for skatteydermidler rundt omkring, hvad enten det er embedsmænd, eller det er folkevalgte.

Udenrigsministeren (*K. B. Andersen*):

Jeg har aldrig villet beskyldt hr. Glistrup for at have fantasi, når det drejede sig om samfundsgavnige ting; når det drejer sig om samfundsskadelige ting, går det bedre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning

forkastedes med 122 stemmer mod 24; 4 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af vederlag for ministre, folketingsmedlemmer og borgmestre [af Poulsgaard m. fl.]

(Andre selvst. forslag nr. XIII. Fremsat 20/2 75. Første behandling 3/4 75. Betænkning 3/6 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Poulsgaard (FP):

Ja, man har jo efterhånden opdaget, at fornuftige forslag i dette høje ting er spildte ord på Ballelars, så derfor skal jeg gøre det ganske kort.

I den betænkning, der er afgivet, er jeg glad for, at én inden for flertallet, hr. Freddy Madsen, har peget på, at vi skal til at se lidt på ministerventepenge og -pensioner. Det siger jeg tak for.

Men jeg vil gerne sige til denne forsamling her, folkets kårne: hvis I ser på, hvad der er blevet lavet det sidste år — jeg skal ganske kort nævne, at der var noget, der hed et kludetæppe, vi får nye skattestigninger, vi har arbejdsløshed, vi har tvunget folk ind i sikkerhedsseler, vi køber jagerfly, vi ingen brug har for, vi har et boligforlig, der er et forfærdeligt makværk — synes I så ærligt talt, at I er pengene værd? Ville det ikke være et gavnligt eksempel at vise, at de gyldne kæder også forpligter? Når man ikke kan leve op til de forpligtelser, som folket venter at man opfylder, så ville det være et beskedent bidrag at gå de skaldede 10 pct. ned i løn.

Jeg skal ikke trække debatten længere ud, men jeg anbefaler endnu en gang, at I tænker jer om, inden I stemmer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning

forkastedes med 120 stemmer mod 24; 4 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om begravelse og ligbrænding.

(Lovforslag nr. 84. Fremsat 27/2 75. Første behandling 13/3 75. Betænkning 6/6 75).